Lijst B
Ombuigingsmogelijkheden

Nr.	Ombuiging	Toelichting	Inkomsten / uitgaven	Effect	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Belangrijk te weten	Begrotingsprogramma
		In deze kolom staat in een paar zinnen de ombuiging toegelicht.	*In deze kolom staat of deze ombuiging gaat over het verlagen van uitgaven (u) of het verhogen van inkomsten (i)*	*In deze kolom staat of deze ombuiging een incidenteel (i, voor drie jaar of minder) of een structureel (s, voor alle komende jaren) effect heeft op onze begroting.*	*In deze kolom staat het bedrag dat voor 2024 in onze begroting is geraamd voor dit budget (aan uitgaven of inkomsten).*	*In deze kolom staat het bedrag dat deze ombuiging naar verwachting heeft op onze raming voor 2025. Is dat nog niet precies te becijferen, staat er (de ondergrens van) een bandbreedte of pm.*	*In deze kolom staat het bedrag dat deze ombuiging naar verwachting heeft op onze raming voor 2026. Is dat nog niet precies te becijferen, staat er (de ondergrens van) een bandbreedte of pm.*	*In deze kolom staat het bedrag dat deze ombuiging naar verwachting heeft op onze raming voor 2027. Is dat nog niet precies te becijferen, staat er (de ondergrens van) een bandbreedte of pm.*	*In deze kolom staat het bedrag dat deze ombuiging naar verwachting heeft op onze raming voor 2028. Is dat nog niet precies te becijferen, staat er (de ondergrens van) een bandbreedte of pm.*	*Weten we nu al of er frictiekosten of initiële investeringen zijn? Zijn er kanttekeningen te plaatsen bij de haalbaarheid? Of is er belangrijke andere informatie? Dan staat dat op hoofdlijnen in deze kolom.*	*In deze kolom staat het nummer van het begrotings-programma waarin het budget valt*
Categorie groen. Verder uit te werken richting de kadernota, zodat deze kunnen worden meegewogen als mogelijke dekking voor ontwikkelingen, voornemens en ambities											
1	Besparing op kantoor- en andere bedrijfsvoeringskosten	Er zijn mogelijkheden om de budgetten voor mobiele devices, internet, drukwerk, kantoorartikelen, catering, glasbewassing en post te verlagen.	u	s	€ -	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000	Voor het verlagen van drukwerkkosten moet drukwerk toegerekend kunnen worden naar projectbudgetten. Daarvoor moet interne facturatie worden ingericht.	1
2	Vrijbrief digitaal	Elk huishouden krijgt in december de Vrijbrief van de burgemeester op de deurmat. Het is een optie om de Vrijbrief paginagroot in Het Kontakt op te nemen.	u	s	€ 7.200	€ 7.700	€ 7.700	€ 7.700	€ 7.700	Een pagina in Het Kontakt kost 375,=	1
3	Gemeentepagina in fysieke krant opheffen	Vanaf 2025 zouden we alleen nog digitaal kunnen communiceren, de gemeentepagina in Het Kontakt is nog een van de weinige offline kanalen die we als gemeente hebben.	u	s	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	In 2025 is de gemeentepagina teruggebracht naar maximaal 1 pagina per week. Als we ervoor kiezen om de gemeentepagina in Het Kontakt op te heffen, dan beperken we de offline kanalen waarmee we inwoners kunnen bereiken. Hiermee bereiken we een deel van de doelgroep (ouderen, mensen die digitaal minder vaardig zijn en laaggeletterden) minder goed.	1
4	Stoppen met Platform Culemborg	We hebben het online participatieplatform Platform Culemborg. Dit is de digitale plek waar inwoners makkelijk hun mening geven over plannen en beleid voor Culemborg. Het contract met leverancier CitizenLab loopt door tot en met maart 2025. Daarna kunnen we ervoor kiezen om te stoppen met het online platform.	u	s	€ -	€ -	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Als we stoppen met het platform, raken we het opgebouwde netwerk kwijt met ruim 3.400 inwoners. Er is in dat geval geen centrale plek meer voor online participatie.	1
5	Stoppen met Gemeentelijke beleidsmonitor (GBM), of andere mogelijkheden voor beleidsmonitoring uitwerken	De gemeentelijke beleidsmonitor (GBM) wordt om het jaar uitgevoerd voor € 30.000. In het andere jaar wordt € 30.000 gebruikt voor uitvoering van de uitkomsten. Het meetinstrument zou anders ingevuld kunnen worden, bijvoorbeeld door meer met partners samen te werken of via Platform Culemborg.	u	s	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	De Gemeentelijke beleidsmonitor geeft informatie op wijkniveau.	1
6	Heroriëntatie op het initiatievenloket, het buurtpanel en Buurt Bestuurt.	Sinds 2015 heeft de gemeente het initiatievenloket om initiatieven uit de stad te ondersteunen. Het gaat om ideeën van inwoners die iets willen doen voor elkaar of de eigen leefomgeving. We kunnen de subsidie uit het initiatievenloket afschaffen. We zien sinds de coronaperiode dat het budget van het initiatievenloket (25.000 euro) wordt onderbenut. Voor het buurtpanel is 20.000 euro per jaar beschikbaar.	u	s	€ 25.000	€ 75.500	€ 75.500	€ 75.500	€ 75.500	Het initiatievenloket is een laagdrempelig loket voor de ondersteuning van maatschappelijke initiatieven. Het budget voor het inititatievenfeest (waardering van initiatiefnemers) is hierin ook opgenomen.	1
7	Stadskantoor afstoten	Er zijn kostbare investeringen nodig in het stadskantoor in de aankomende jaren: verouderde installaties moeten worden vernieuwd, omdat ze het einde van hun theoretische levensduur naderen. De kosten voor onderhoud zijn aanzienlijk en in de afgelopen jaren zijn de kosten voor klachtenonderhoud toegenomen. Grote investeringen in het gebouw worden al enige tijd uitgesteld, omdat de toekomstige plannen voor het gebouw onzeker zijn. Ook duurzaamheidsmaatregelen zijn afhankelijk van de toekomstvisie van dit gebouw. We kunnen het gebouw verkopen en een gebouw huren voor de ambtelijke organisatie. Hiervoor kan een businesscase worden uitgewerkt.	i	s	€ 950.000	€ -	€ -	€ 130.000	€ 130.000		1
8	Parkeertarieven verhogen, zodat ze in lijn liggen met vergelijkbare gemeenten in de buurt, zoals Tiel, Veenendaal, Ede en Zeist.	Het parkeertarief ligt laag in Culemborg. Sinds 2023 bedraagt het tarief 1,10 euro per uur (daarvoor 1 euro). In de genoemde steden ligt het parkeertarief rond 1,80 euro per uur, grotere steden in de buurt zijn duurder. Onze dagkaart kost 2,20 euro. In de genoemde steden kost een dagkaart 4 tot 6 euro. Ook een optie is om voor evenementen aparte tarieven te hanteren.	i	s	€ 330.000	€ 60.600	€ 60.600	€ 60.600	€ 60.600	De berekening is gebaseerd op een verhoging van het parkeertarief naar 1,60 euro per uur en de dagkaart naar 4 euro, met een correctie van 10% omdat we ervan uitgaan dat een deel van de parkeerders door die hogere tarieven een andere keuze maakt.	3

Nr.	Ombuiging	Toelichting	Inkomsten / uitgaven	Effect	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Belangrijk te weten	Begrotingsprogramma
9	Parkeervergunningen duurder maken	De prijzen van een eerste en volgende vergunning kunnen worden verhoogd.	i	s	€ -	pm	pm	pm	pm	Dit betekent ook verhoging voor ondernemers. Als het bedrag veel hoger wordt, moeten we rekening houden met parkeeroverlast in omliggende wijken.	3
10	Vergunninghouders-parkeergebied omzetten naar betaald parkeren gebied.	Met enige voorbereidingstijd kan betaald parkeren worden ingevoerd in gebieden waar nu vergunningparkeren geldt. Dat gaat om een gebied met ongeveer 500 parkeerplaatsen.	i	s	€ -	€ -	€ -	€ 57.720	€ 57.720	Boetes in een gebied voor vergunninghouders komen ten gunste van het Rijk, boetes in een betaald parkeren gebied ten gunste van de gemeente. Omzetten naar betaald parkeren betekent wel dat parkeerautomaten moeten worden aangeschaft, dat bebording moet veranderen en dat er projectkosten zijn. We schatten die kosten op ongeveer 115.000 euro.	3
11	Gebied voor betaald parkeren uitbreiden.	Het gebied voor betaald parkeren kan worden uitgebreid naar andere gebieden, zoals Parijsch, Stationsomgeving, Chopinplein, Rozenstraat, Palumbus en Mariahof.	i	s	€ -	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	Eerder is parkeerregulering onderzocht voor het Chopinplein en winkelcentrum Parijsch. Daaruit bleek dat er weerstand was van ondernemers en inwoners. Het vraagt om aanschaf van nieuwe parkeerapparatuur; het is belangrijk dat de de opbrengsten in verhouding staan tot die investeringskosten.	3
12	Intensivering handhaving in betaald parkerengebied door een andere partij dan Avri.	Avri is relatief duur en handhaaft te weinig uren in het betaald parkerengebied. Wanneer we met een goedkopere partner zouden werken, kunnen we de handhaving intensiveren. Dat levert meer naheffingen van de parkeerbelasting op en meer inkomsten via parkeerautomaten en parkeerapps.	u	s	nvt	€ 46.900	€ 46.900	€ 46.900	€ 46.900	De keuze voor Avri is gemaakt vanuit het idee van gecombineerde boa's die meerdere zaken handhaven en ogen en oren in de stad zijn. Voor handhavind op betaald parkeren is geen boa nodig.	3
13	Kosten ontheffingen autoluwe binnenstad kostendekkend berekenen.	Ontheffingen om de binnenstad in te rijden, zijn op dit moment niet kostendekkend.	i	s	€ -	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000		3
14	Minder toezicht op de uitvoering van civiele werken Parijsch	Levert 1 dag in de week op in 2024 en 2025	u	i	€ 36.000	€ 18.000	€ 18.000	€ -	€ -		3
15	Onderzoeken mogelijkheden weghalen bushokjes	We hebben enkele bushokjes die we zelf onderhouden en waarvoor we vervangingen doen. We zouden deze kunnen weghalen, vanwege het beperkt gebruik van de bus, of er reclame in laten maken en dus inkomsten genereren. Onderzocht moet worden wat dit kost en opbrengt.	u	s	pm	pm	pm	pm	pm		3
16	De Engel aan de (ondernemers in de) stad schenken	De Engel naast de spoorbrug wordt gewaardeerd als symbool van verbinding. Steeds meer partijen verbinden hun activiteiten aan de Engel: Engel-artikelen van De Vrijstad Drukker, ElkWelzijn met een Engel-button, HUB met engeltjes in een wensboom, etc. Kortom, de Engel leeft in de stad. En kan mogelijk ook door de stad financieel worden gedragen.	u	s	€ 13.947	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000	Kosten voor beveiliging tijdens op- en afbouw zijn nu niet meegenomen, dit is ook een besparing van zo'n 30 mensuren	4
17	Heroriëntatie op parkmanagement en binnenstadsregisseur: inzet stoppen of volledig dekken uit ondernemersfonds.	De parkmanager heeft een verbindende rol op Pavijen, ook richting de gemeente.	u	s	€ 30.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	De parkmanager wordt ook deels betaald uit het Ondernemersfonds.	4
18	Stoppen met bijdrage aan Regionaal StimuleringsFonds	In Regio Riviernland is er een gezamenlijk stimuleringsfonds voor bedrijven. Gemeenten dragen hieraan jaarlijks 2 euro per inwoner bij, ondernemers kunnen bij het fonds een aanvraag doen om een bijdrage voor innovatieve activiteiten.	u	s	€ 59.500	€ 59.500	€ 59.500	€ 59.500	€ 59.500		4
19	Stoppen met website Culemborg Klopt, toeristisch informatiepunt en overige toeristische informatie	Culemborg Klopt geeft toeristische informatie, en draagt daarbij bij aan de levendigheid van de stad. Onze toeristische informatie wordt daarnaast ook georganiseerd door vrijwilligers, En de gemeente verstrekt een bijdrage aan diverse initiatieven, waaronder wandel- en fietsroutes.	u	s	€ 7.000	€ -	€ 34.000	€ 34.000	€ 34.000		4
20	Stoppen met fietsknooppunten	De fietsknooppunten vormen een landelijk netwerk waaraan gemeentes bijdragen.	u	s	€ 3.000	€ -	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	Wanneer Culemborg niet bijdraagt, ontstaan er 'gaten' in de routes.	4
21	Stoppen met bijdrage aan Regionaal Bureau Toerisme (RBT)	Dit betreft een regionale samenwerking. De bijdrage aan RBT zorgt ervoor dat initiatieven uit onze samenleving en ondernemers voorzien worden van middelen vanuit het RBT.	u	s	€ 35.000	€ -	€ 36.931	€ 36.931	€ 36.931		4
22	Toeristenbelasting fort Everdingen innen	Gemeente Vijfheerenlanden int toeristenbelasting op Fort Everdingen. Dat gebied ligt deels in de gemeente Culemborg.	i	s	€ -	€ -	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000		4
23	Stoppen met Matchmaker	De matchmaker is een aanvulling op de binnenstadsregisseur, specifiek om de gezamenlijke richting van de binnenstad zoveel mogelijk te borgen bij verhuur van panden.	u	s	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	Met de matchmaker sturen we als gemeente op het gebruik van vastgoed in de binnenstand en de vraag welke functie waar gewenst is.	4
24	Niet verlenen subsidie Hub Rivierenland	Hub Rivierenland ontplooit activiteiten op het snijvlak van onderwijs, gemeente en arbeidsmarkt. Die gaan over kennismaken van leerlingen met de lokale (regionale) arbeidsmarkt, het maken van goede studiekeuzes, versterken van de relatie onderwijs-arbeidsmarkt en het versterken van de lokale en regionale economie.	u	s	€ 20.000	€ 6.500	€ 13.000	€ 20.000	€ 20.000	De Hub is ook regionaal bezig voldoende budget te vergaren vanuit diverse bronnen.	5

Nr.	Ombuiging	Toelichting	Inkomsten / uitgaven	Effect	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Belangrijk te weten	Begrotingsprogramma
25	Bijdrage van buurgemeenten aan het schoolmaatschappelijk werk voortgezet onderwijs.	Schoolmaatschappelijk werk biedt korte, preventieve ondersteuning aan kinderen, jongeren en ouders, bijvoorbeeld in het versterken van sociale vaardigheden. Ook adviseert en informeert het schoolmaatschappelijk werk de intern begeleider, zorgcoördinator en het onderwijzend personeel. Ongeveer 60% van de leerlingen op onze scholen komt van buiten de gemeentegrenzen, vooral uit de gemeenten Buren en Houten. We kunnen beide gemeenten vragen om een bijdrage hieraan.	i	s	pm	pm	pm	pm	pm		5
26	Bijdrage vanuit onderwijs aan het schoolmaatschappelijk werk, bijvoorbeeld via Brugfunctionarisgelden.	Schoolmaatschappelijk werk biedt korte, preventieve ondersteuning aan kinderen, jongeren en ouders, bijvoorbeeld in het versterken van sociale vaardigheden. Ook adviseert en informeert het schoolmaatschappelijk werk de intern begeleider, zorgcoördinator en het onderwijzend personeel. Vanaf 2024 start de regeling 'brugfunctionaris', dat is een structurele subsidieregeling vanuit het ministerie. De beschrijving van de brugfunctionaris komt voor een deel overeen met de rol van de schoolmaatschappelijk werker.	i	s	pm	pm	pm	pm	pm		5
27	Niet verlenen Subsidie Techniekdag Rivierenland	De Techniekdag bevordert de interesse in techniek bij kinderen van 8 tot 14 jaar.	u	s	€ 2.500	€ 2.500	€ 800	€ 1.600	€ 2.500		5
28	Aframen onderbesteding op budget voor lokaal onderwijsbeleid	In het verleden is dit budget ook gebruikt voor projecten en conferenties. Mede door andere bekostigingsmogelijkheden (denk bijvoorbeeld aan het Nationaal Programma Onderwijs) is er al langere tijd een onderbesteding op dit budget. Die onderbesteding kan worden afgeraamd.	u	s	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	Dit heeft geen effect op de lopende activiteiten; effectuering van deze ombuiging belemmert hooguit nieuwe initiatieven.	5
29	Subsidie vooor maatschappelijke stages verminderen of stoppen.	De gemeente levert een bijdrage aan de makelaarsfunctie in het onderwijs om vrijwilligerswerk onder scholieren te bevorderen via kennismaking en concrete activiteiten (stages) bij instellingen of initiatieven (bv. evenementen of projecten).	u	s	€ 30.000	€ 30.000	€ 10.000	€ 20.000	€ 30.000	Deze subsidie levert een bijdrage aan de sociale basis.	5
30	Aframen onderbesteding op budget voor leerlingenvervoer	We constateren structureel een onderbesteding op leerlingenvervoer. Die onderbesteding kan worden afgeraamd.	u	s	pm	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000		5
31	Stoppen met bijdrage aan kasteeltuin	We dragen bij aan het in stand houden van de archeologische waarde van deze plek, vooruitlopend op een betere inzet van de kasteeltuin voor bewoners en toeristen.	u	s	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000		6
32	Budget voor archeologiebeleid verlagen	Als we een archeologische vondst doen, betalen we de eerste onderzoeken uit dit budget. De raming hiervoor kan worden verlaagd.	u	s	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000		6
33	Reactief monumentenbeleid voeren	De gemeente heeft een budget ter ondersteuning en financiële tegemoetkoming van pandeigenaren. Dat wordt gebruikt voor bouwhistorische rapporten of cultuurhistorische waardestellingen. Met een meer reactief monumentenbeleid is een verlaging van dit budget mogelijk.	u	s	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	De monumenteneigenaren zorgen voor de gebouwen die wij waardevol vinden. Dat kost hen vaak extra tijd en geld, met dit budget is er daarvoor een tegemoetkoming.	6
34	Niet meedoen aan open monumentendag	Dit budget wordt benut om activiteiten rondom monumentendag te organiseren.	u	s	€ 4.320	€ 4.320	€ 4.320	€ 4.320	€ 4.320		6
35	Stopzetten incidentele subsidie Theater De Fransche School	De incidentele subsidie is bedoeld voor de marketingmedewerker. Voor 2024 is deze toegekend na een motie in de raad.	u	i	€ 26.415	€ 15.000	€ -	€ -	€ -	Deze incidentele subsidie houdt verband met het podiumplan waar een beschikking voor afgegeven is. De extra financiering voor de Fransche School is alleen nog nodig in 2024 (al toegkend) en 2025. Daarna stopt deze financiële vraag.	6
36	Verlagen subsidie Elisabeth Weeshuismuseum	Deze subsidie draagt bij aan de instandhouding van de museumfunctie.	u	s	€ 173.500	pm	pm	pm	pm		6
37	Stopzetten brede school lessen in het musuem	Met deze subsidie worden de erfgoedlessen in het museum vanuit de Brede School gefinancierd.	u	s	€ 11.200	€ 11.200	€ 11.200	€ 11.200	€ 11.200		6
38	Stoppen subsidie Culemborg Blues	Met deze subsidie wordt het Culemborg Blues Festival ondersteund.	u	s	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	Verlagen van deze subsidie heeft gevolgen voor dit festival. Culemborg Blues heeft aangegeven het evenement niet meer te kunnen garanderen voor een lager bedrag. Daarom is hun subsidie vanaf 2024 opgehoogd	6
39	Verlagen subsidie Cultuurfonds Culemborg	Het Cultuurfonds subsidieert culturele activiteiten.	u	s	€ 188.375	€ 4.300	€ 16.716	€ 20.000	€ 20.000		6
40	Verlagen subsidie Lek Art/ Kunstroute	Het niet langer subsidiëren van de Kunstroute i.p.v. Lek Art levert een structurele bezuiniging op. Wellicht kan dit gecompenseerd worden door toegangsprijzen te vragen.	u	s	€ 14.150	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000		6
41	Stoppen subsidie Kunst Educatie Culemborg (KEC)	De subsidie voor Kunst Educatie Culemborg (KEC) is bedoeld voor de huisvestingskosten.	u	s	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	Stoppen van deze subsidie heeft als gevolg dat de huisvestingskosten niet meer gedekt kunnen worden. Door de subsidie kunnen de muzieklessen betaalbaar blijven.	6

Nr.	Ombuiging	Toelichting	Inkomsten / uitgaven	Effect	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Belangrijk te weten	Begrotingsprogramma
42	Verlagen subsidie podiumplan	Het podiumplan bestaat uit een financiële vraag aan de gemeente voor drie jaar: €31.625 (2024), €15.701 (2025), €3.284 (2026)	u	i	€ 31.625	€ 15.701	€ 3.284	€ -	€ -	Deze incidentele aflopende subsidie voor 2024-2026 is van belang voor het slagen van het podiumplan ten behoeve van een toekomstbestendige podiuminfrastructuur.	6
43	Verlagen of stopzetten subsidie De Toffel Dagen	De Toffel Dagen is het recent nieuw gekozen evenement.	u	s	€ 27.500	€ -	€ 27.500	€ 27.500	€ 27.500	We hebben in de beschikking de toezegging gedaan dat dit evenement sowieso in 2024 en in 2025 georganiseerd mag worden. Het stopzetten van de bijdrage kan daarom pas vanaf 2026.	6
44	Stopzetten subsidie corsoclub	De corsoclub bouwt elk jaar een corsowagen.	u	s	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000		6
45	Stoppen subsidie zwemwedstrijd Culemborg Beusichem	Jaarlijks wordt een zwemwedstrijd in de Lek georganiseerd, de gemeente draagt hieraan bij.	u	s	€ 2.200	€ 2.200	€ 2.200	€ 2.200	€ 2.200	De subsidie wordt gebruikt voor het dekken van een deel van het exploitatietekort van deze zwemwedstrijd.	6
46	Niet vervangen toplaag derde hockeyveld	In bijlage 2 (vervangingsinvesteringen 2024-2027) van de begroting 2024 (pagina 271) staat een bedrag van 2 ton euro begroot voor het vervangen van de toplaag van het derde hockeyveld. Dit is niet nodig met het oog op de ledenontwikkeling van CMHC. Het derde hockeyveld kan uit het sportareaal worden genomen.	u	i	€ -	€ -	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000	Dit heeft een relatie met het Plan vervangingsinvesteringen buitensport 2024-2027, dat in lijst A is opgenomen.	6
47	Buitensport tarief verhogen met 2%	Door het verhogen van het uurtarief voor de buitensport kunnen we meer inkomsten genereren. In deze regel is een rekenvoorbeeld genomen van 2%, dat levert €. 2.700 op.	i	s	€ 136.000	€ 2.700	€ 2.850	€ 3.000	€ 3.200	Een hoger verenigingstarief beïnvloedt de betaalbaarheid van sportbeoefening in verenigingsverband. Dat kan ook het ombuigingsresultaat beïnvloeden.	6
48	Binnensport tarief verhogen met 2%	Door het verhogen van het uurtarief voor de binnensport genereer je meer inkomsten. In deze regel is het rekenvoorbeeld genomen van 2%, dat levert €3.940 per jaar op.	i	s	€ 197.000	€ 3.940	€ 4.100	€ 4.300	€ 4.500	Een hoger verenigingstarief beïnvloedt de betaalbaarheid van sportbeoefening in verenigingsverband. Dat kan ook het ombuigingsresultaat beïnvloeden.	6
49	Gebouw Fransche School afstoten	De gemeente verhuurt het pand tegen kostendekkende huur, maar geeft tegelijkertijd subsidie aan De Fransche School voor deze huur. Daarnaast is er een basissubsidie voor instandhouding van de theaterfunctie. De theaterfunctie kan op een andere locatie voortgezet worden.	u	s	€ -	€ -	pm	€ -	€ -	De huidige huisvesting van De Fransche School is een gebouw uit 1846 met hoge energiekosten, dat moeilijk verder te verduurzamen is. Afstoten van het pand levert incidentele middelen op.	6
50	Beheer Fort t Spoel overdragen	Overdragen van het beheer. Hierdoor zijn er minder kosten aan groenonderhoud en onderhoud / verduurzaming van het pand.	u	s	€ 38.000	€ 38.000	€ 38.000	€ 38.000	€ 38.000		6
51	Heroriëntatie op Plantage	Bij de heroriëntatie van de Plantage worden verschillende opties onderzocht. Zoals het ombouwen van de plantage naar een minder intensieve manier van pluimvee houden, verzorging / onderhoud door buurtbewoners / vrijwilligers laten doen of sluiten van de dierenverblijven.	u	s	€ -	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000		6
52	Verlagen structurele subsidie De Fransche School	De Fransche School is samen met de andere podia bezig met het podiumplan dat vanaf 2024 in werking treedt. In dit plan wordt de komende jaren toegewerkt naar een toekomstbestendige podiuminfrastructuur.	u	s	€ 137.661	pm	pm	pm	pm	In het kader van het Podiumplan wordt gekeken naar de beste optie voor het theateraanbod voor Culemborg.	6
53	Heroriëntatie op de verdeling van de kosten van sportaccommodaties (tussen gemeenten en sportverenigingen).	Heroriëntatie door af te wegen: draagt een organisatie, vereniging of initiatief bij aan de sociale basis of maatschappelijke doelen? Niet alle sporten hoeven in elke regiogemeente aangeboden te worden; koppelen aan sociale basis of maatschappelijke doelen. Inzichtelijk maken van 'genotsuren' en effectiviteit	u	s	pm	pm	pm	pm	pm		6
54	Crowdfunding stimuleren voor evenementen	De gemeente ondersteunt evenementen. Door crowdfunding te stimuleren, kan daarop wellicht bespaard worden.	u	s	pm	pm	pm	pm	pm		6
55	Stopzetten subsidie Culemborg en Oranje	Stichting Culemborg en Oranje organiseert Koningsdagactiviteiten en activiteiten rond 4 en 5 mei.	u	s	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	Culemborg en Oranje had voor 2024 een verhoging van de subsidie aangevraagd, die niet is gehonoreerd. Culemborg en Oranje geeft aan dat de activiteiten voor een kleiner bedrag niet haalbaar zijn.	6
56	Verminderen of stoppen overeenkomst aan Optisport Culemborg BV (voorheen Stichting Zwembad Culemborg)	Optisport exploiteert Zwembad de Waterlinie	u	s	€ 311.631	€ 311.631	€ 311.631	€ 311.631	€ 311.631	Stopzetten van de exploitatieovereenkomst heeft naar verwachting een schadeclaim vanuit Optisport Culemborg BV.	6

Nr.	Ombuiging	Toelichting	Inkomsten / uitgaven	Effect	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Belangrijk te weten	Begrotingsprogramma
57	Zwembad sluiten en herbestemmen	De gemeente heeft sinds 1 januari 2024 het volle eigendom van Zwembad de Waterlinie.	u	s	€ 311.631	€ 11.631	€ 61.631	€ 61.631	€ 61.631	Sluiten van het zwembad betekent dat de gemeente alle lopende contractuele verplichtingen moet afhandelen, als rechtsopvolger van Stiching Zwembad Culemborg per 1 januari 2024. De gemeente heeft een geldleningovereenkomst gesloten met een jaarlijkse afdracht van 183.000 euro per jaar tot 2055. Tussen de gemeente en Optisport Culemborg BV is een exploitatieovereenkomst gesloten met een looptijd tot 2029. Dit betekent dat als er gestopt wordt met het Zwembad de nettolasten worden verlaagd met circa 60.000 euro per jaar. Van 3,3 ton op dit moment naar 2,7 ton per 2026.	6
58	Niet verlenen van subsidie aan Linawijs	Het betreft zorg aan maximaal twee cliënten tegelijkertijd.	u	s	€ 120.769	€ 40.000	€ 80.000	€ 120.000	€ 120.000		7
59	Subsidie aan stichting Lies bekostigen vanuit de specifieke uitkering voor onderwijsachterstandenbeleid (SPUK OAB)	De ouder-en-kind groepen van Stichting Lies Kids en Krachtig Ouderschap (LKKO) zijn bedoeld voor ouders met een uitdaging rondom opvoeding en integratie in de Nederlandse maatschappij.	u	s	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	Vanaf april 2024 start LKKO met voor- en vroegschoolse eductie (VVE) peuteropvang. Vanaf dat moment kunnen evt. overige activiteiten van LKKO (zoals deze ouder-en-kind groep) worden bekostigd vanuit Rijksgelden voor onderwijsachterstandenbeleid. Dit betekent dat er binnen het huidige uitvoeringsprogramma andere keuzes moeten worden gemaakt. Hier is mogelijk een afbouwregeling van toepassing. Deze ombuiging moet bekeken worden vanuit het totaal van het onderwijsachterstandenbudget	7
60	Subsidie Pakket Bibliotheek Jeugd & Onderwijs bekostigen vanuit de specifieke uitkering voor onderwijsachterstandenbeleid (SPUK OAB)	De inzet het pluspakket Jeugd & Onderwijs van de Bibliotheek komt ten goede aan kansrijk opgroeien en taalontwikkeling van kinderen in Culemborg 0-12 jaar.	u	s	€ 135.613	€ 135.613	€ 135.613	€ 135.613	€ 135.613	Dit pluspakket van de bibliotheek past inhoudelijk bij het gemeentelijk onderwijsachterstand beleid (GOAB) en zou dus bekostigd kunnen worden vanuit het GOAB-budget (Rijksgelden). Dit betekent dat er binnen het huidige uitvoeringsprogramma GOAB andere keuzes moeten worden gemaakt c.q. moet worden versoberd. Hier is mogelijk een afbouwregeling van toepassing. Ook deze ombuiging moet bekeken worden vanuit het totaal van het onderwijsachterstandenbudget.	7
61	Invoeren maatregelen Hervormingsagenda Jeugd: i	Optimaliseren van interne processen (door bijvoorbeeld betere toepasbaarheid van beleidsregels en wetgeving), starten met een praktijkondersteuner Jeugd bij huisartsen en inzet op regulier en groepsaanbod om specialistische jeugdzorg te voorkomen.	i	s	n.v.t.	€ -	€ 700.000	€ 1.400.000	€ 1.400.000	Uit analyses blijkt dat de gemeente veel inzet heeft op specialistische en individuele jeugdzorg en veel minder op regulier en groepsaanbod. Voor de Hervormingsagenda zijn ook investeringen en uitgaven nodig, deze zijn reeds opgenomen in de gemeentelijke begroting. Met deze maatregelen kan per saldo een besparing worden gerealiseerd.	7
62	Stopzetten sociale kaart	De sociale kaart wordt vanaf 2024 niet meer door de bibliotheek verzorgd maar door Elkander. Voor 2024 en 2025 is een opdracht verstrekt.	u	s	€ 13.031	€ -	€ 7.819	€ 7.819	€ 7.819	Vanaf 2026 zou deze bezuiniging doorgevoerd kunnen worden.	7
63	Halveren subsidie seniorenbeurs	Het seniorencollectief organiseert jaarlijks een seniorenbeurs.	u	i	€ 7.950	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000		7
64	Onafhankelijke clientondersteuning beleggen bij één partner	Onafhankelijke clientondersteuning is een wettelijke taak die belegd is bij zorgbelang en het Sociaal Team Culemborg. Dat is dubbelop. Voorgesteld wordt om de onafhankelijke clientondersteuning in de toekomst op één plek aan te bieden.	u	s	€ 1.669	€ 1.669	€ 1.669	€ 1.669	€ 1.669		7
65	Schrappen budget "bijdragen overheden subsidieregeling" voor 24-uursplekken	Het budget voor de 24-uursplekken kan geschrapt worden omdat de financiering van deze plekken door centrumgemeente Nijmegen is overgenomen. De 24-uursplekken vallen namelijk onder de Maatschappelijke Opvang en daar is de centrumgemeente financieel verantwoordelijk voor.	i	s	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000		7
66	Multifunctionele ruimte Eendenkooi 3 beter benutten/afstoten	Kinderopvang Dichtbij is de enige huurder (naschoolse opvang). Onderzoeken of deze ruimte multifunctioneel ingezet kan worden of eventueel afstoten.	i	s	€ 19.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	Bedrag is de huuropbrengst.	7
67	Afstoten MFA Achter de Poort (oude Daltonschool, Schoolhof West)	Nader te onderzoeken om deze ruimte af te stoten.	u	s	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000		7
68	Inhuur op rioleringstaken vervangen door vast personeel	Er wordt nu structureel 24 uur ingehuurd op het gebied van riool (beleid en projecten). Dit wordt bekostigd uit de rioleringsheffing. Dit levert een korting op de rioolheffing van jaarlijks 90.000 euro (1e jaar 50.000 euro).	u	s	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	Het is een gesloten systeem, dus de besparing vloeit niet terug naar de algemene middelen.	8
69	Besparen op kosten gas, water, licht bij pompen en gemalen	Om te kunnen besparen wordt een investering gevraagd voor bijvoorbeeld aanleg zonnepanelen of programmeren op stroomprijs.	u	s	€ -	pm	pm	pm	pm	Vraagt om een businesscase.	8

Nr.	Ombuiging	Toelichting	Inkomsten / uitgaven	Effect	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Belangrijk te weten	Begrotingsprogramma
70	Budget milieubeheer	In 2024 en 2025 kunnen de gemeentelijke budgetten voor milieubeheer wellicht worden gedekt uit de budgetten voor capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE-gelden) die zijn toegekend voor 2024 en 2025.	u	i	€ 61.000	€ 22.000	€ -	€ -	€ -	Deze ombuigingsmogelijkheid moet worden bezien samen met de andere mogelijkheden rond de CDOKE-gelden.	8
71	Programma energietransitie	In 2024 en 2025 kunnen activiteiten voor het progamma Energietransitie wellicht worden gedekt uit de budgetten voor capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE-gelden) die zijn toegekend voor 2024 en 2025.	u	i	€ 200.000	€ 200.000	€ -	€ -	€ -	Deze ombuigingsmogelijkheid moet worden bezien samen met de andere mogelijkheden rond de CDOKE-gelden.	8
72	Opheffen alle adviesraden die niet wettelijk zijn	Deze adviesraden opheffen betekent dat we geen presentiegelden meer hoeven te betalen. Past in de ontwikkeling van de Omgevingswet.	u	s	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000		8
73	Opheffen onderhoudscontract klompenpaden	De klompenpaden worden onderhouden door vrijwilligers. Onze bijdrage is voor materialen en wordt gedeeld met andere gemeentes.	i	s	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	Klompenpaden worden veel en goed gebruikt. Niet onderhouden betekent mogelijk ook sluiten van klompenpaden.	8
74	Aandeel zwerfafval in afvalstoffenheffing omhoog	Verhogen van circa 3 euro naar 10 euro per inwoner.	i	s	€ 195.722	€ 93.000	€ 93.000	€ 93.000	€ 93.000	Dit bedrag sluit aan bij de heffing van Tiel.	8
75	Motie wasbare luiers niet uitvoeren	De motie heeft de raad in 2023 aangenomen.	u	i	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ -	€ -		8
76	Stoppen met uitvoering biodiversiteitsplan en groenbeleid	Dit budget is voor de aanleg van nieuw groen en het versterken van de kwaliteit van bestaand groen. Hieronder valt ook het stimuleren en ondersteunen van groene bewonersinitiatieven. Door hiermee te stoppen, besparen we op de aanleg, maar ook op het beheer.	u	s	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000	In 2024 is er nog 100.000 euro incidentieel beschikbaar gesteld voor biodiversiteit. Deze is gereserveerd voor verschillende projecten. Er lopen een aantal subsidies waarbij cofinanciering nodig is.	8
77	Zaterdagdienst prullenbakken stoppen	Op zaterdagen worden de prullenbakken geleegd in de binnenstad en winkelcentra. Hiermee stoppen bespaart loonkosten (tegen een verhoogd weekendtarief).	u	s	€ -	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	Risico is dat op zondagen prullenbakken overvol zijn en tot verrommeling van de openbare ruimte zorgen.	8
78	Stoppen met extra veegmomenten binnenstad en winkelcentra	De binnenstad en de winkelcentra worden extra geveegd onder andere na de markt, maar ook voor het weekend. Hiermee stoppen levert uren veegmachine en bladblazer op.	u	s	€ -	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	Dit heeft effect op het aanzien van de openbare ruimte in de binnenstad en de winkelcentra.	8
79	Stoppen met bloembakken en hanging baskets binnenstad	Onderhoud aan deze bakken en het water geven van de planten is arbeidsintensief. Te onderzoeken is of het mogelijk is dat aan ondernemers over te dragen.	u	s	€ -	€ 7.200	€ 7.200	€ 7.200	€ 7.200		9
80	Stoppen met bloem/fruitbakken in de wijken	Onderhoud aan deze bakken en het water geven van de planten is arbeidsintensief.	u	s	€ -	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	Bloembakken zijn vaak ook snelheidsremmende maatregelen	9
81	Handhaven illegaal in gebruik genomen gronden en verhuren van groenstroken	Opbrengsten door verhuur.	i	i	€ -	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	De opbrengsten zullen niet hoog zijn. Verkoop van groenstroken is niet aan de orde; de groenstroken en snippergroen zijn nodig voor verdeelstations en opslag tbv warmte- en energietransitie. Mogelijkheid is om te verpachten aan warmte- en energiebedrijven en -corporaties.	9
82	Gemeentelijke kosten in de legesverordening rond de Omgevingswet verhogen	Bij de invoering van de Omgevingswet is ervoor gekozen om beoordeling van de Intaketafel niet door te rekenen aan initiatiefnemers. Hiervoor zouden wel kostendekkende leges gevraagd kunnen worden. Verder zouden de leges voor de Omgevingstafel, buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten (bopa), bestemmingsplaninformatie en bouwarchief verhoogd kunnen worden.	i	s	€ -	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000		9
83	Knotwilgen en fruitbomen vervangen door minder onderhoudsintensieve bomen	In onze gemeente staan bomen die passen bij ons landschap en goed zijn voor de biodiversiteit zoals knotwilgen en fruitbomen. Deze bomen vragen veel onderhoud.	u	s	€ -	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	Vervangen van bomen door bomen vraagt om een investering. Frictiekosten zijn minimaal 100.000 euro	9
84	Onderzoeken dereguleringsmogelijkheden Omgevingsplan	Onderzoeken welke activiteiten vergunningsvrij kunnen en dat doorvoeren	u	s	--	pm	pm	pm	pm	Onderzoek moet uitwijzen of hiermee ook een besparing voor de gemeentelijke begroting kan worden gerealiseerd.	9
85	Besparen op bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen in Rivierenland en Gelderland Zuid	In overleg met de regiogemeenten een onderbouwd voorstel doen om de beleids- en bedrijfsvoeringskosten van GR'en te verlagen. Deze opdracht wordt in de zienswijze bij de aankomende GR begroting opgenomen / aangekondigd. Deze opdracht geldt voor de Avri, BSR, GGD, ODR, Regio Rivierenland, Vrgz, Werkzaak, RAR. Voor BWB is er al een bezuinigsopdracht geformuleerd. Bij de UBR en het Recreatieschap betaalt de gemeente geen financiele vergoeding.	u	s	--	€ -	pm	pm	pm		9
86	Heroriëntatie op kinderboerderij	Bij de herorientatie op de kinderboerderij worden verschillende mogelijkheden onderzocht zoals het sluiten, afstoten van de dienstwoning, overdragen van het beheer, verplaatsen, anders organiseren of entree heffen.	u	s	€ 48.000	€ 54.000	€ 54.000	€ 54.000	€ 54.000	Bij verkoop grond en pand betekent dit structureel minder lasten en een incidentele opbrengst. Entree heffen van 1 euro per bezoeker zou bij het huidige aantal bezoekers (80.000 per jaar) een alternatief kunnen zijn, waarbij we er rekening mee moeten houden dat het aantal bezoekers dan terugloopt.	9

Nr.	Ombuiging	Toelichting	Inkomsten / uitgaven	Effect	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Belangrijk te weten	Begrotingsprogramma
87	Reclame uitingen meer toestaan in de openbare ruimte	Meer reclame toestaan in de openbare ruimte genereren opbrengsten.	i	s	€ -	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000		9
88	Rotondes als reclameobject in beheer uitgeven.	Rotondes zijn te verhuren als 'reclameobject' voor bijvoorbeeld een hovenier. Het onderhoud van het groen op de rotonde vervalt hierbij aan de huurder.	u	s	€ -	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Beleid is om rotondes in eigen beheer te houden om er zeker van te zijn dat deze blikvangers er goed verzorgd uitzien.	9
89	Speelvoorzieningen sluiten of het beheer overdragen aan buurten	Het afbouwen van speelvoorzieningen in de openbare ruimte. Aan het opruimen van afgekeurde speeltoestellen zijn kosten verbonden. Goed voor de buurtcohesie door bewoners meer te betrekken. Wel rekening houden met beheer, onderhoud en attractiebesluit.	u	s	€ 35.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	Er worden plannen gemaakt voor het realiseren van meerdere grotere speelvoorzieningen en het afbouwen van kleinere. Gaat ten koste van spelen in de nabije omgeving van woningen in de wijk. Bij het overdragen van het beheer blijft de gemeente verantwoordelijk voor het uitvoeren van het attractiebesluit. Het periodiek controleren en inspecteren blijft een verantwoordelijkheid en taak van de gemeente.	9
90	Toestaan reclame op lichtmasten	Het toestaan van commerciële reclameuitingen in de openbare ruimte.	i	s		pm	pm	pm	pm		9
91	Uren civiel (projectleider, werkvoorbereiding en toezicht) toerekenen aan projecten	Uren toerekenen, beter organiseren en structureel uren civiel toerekenen aan investeringsprojecten, ook in de binnenstad en bij initiatieven.	i	s	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	Investeringen worden hoger en de vaste begroting voor formatie lager. Investeringen in de openbare ruimte zoals binnenstad, verkeer en groenprojecten zullen hierdoor ca 15% duurder worden. Daarmee wordt de keuze voor een project wel zuiverder.	5, 9 en 99
92	Aframen onderbestedingen Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe (BWB)	BWB heeft in de 2e Voortgangsrapportage 2023 de structurele onderbestedingen inzichtelijk gemaakt en doorvertaald in een structureel lagere gemeentelijke bijdrage.	u	s	€ -	€ 109.000	€ 109.000	€ 109.000	€ 109.000	Er zijn geen frictiekosten. De raad van Culemborg heeft in de zienswijze bij de eerste voortgangsrapportage 2023 aangegeven een structurele besparing van 3% te willen realiseren. Met deze besparing wordt daaraan gedeeltelijk invulling gegeven. De taakstelling is 3% van ruim 6 mln. oftewel € 180.000. Deze wordt nu voor iets meer dan de helft al gehaald.	99
93	Het stopzetten van huur kunstwerken Stadskantoor	In het Stadskantoor maken we gebruik van gehuurde kunstwerken. Deze huur kunnen we stopzetten en de kunst laten weghalen.	u	s	€ -	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000		99
94	Onderuitputting budget mobiele devices Interweij aframen	Op dit budget is sprake van onderuitputting, deze kan afgeraamd worden.	u	s	€ -	€ 2.600	€ 2.600	€ 2.600	€ 2.600		99
95	Afschrijven tot restwaarde i.p.v. tot nul. Dit kan mogelijk op verschillende posten	Hoe meer we inzetten op circulariteit, hoe meer dit kan opleveren. Deze manier van rekenen kan interessant zijn voor wegen en riolering, maar ook voor facilitaire zaken en vastgoed. Het kan ook een manier zijn om afschrijvingstermijnen realistischer te bezien.	u	s	€ -	pm	pm	pm	pm		99
96	Molen 'De Hoop' verkopen	Molen 'De Hoop' zou verkocht kunnen worden.	u	i	€ 33.000	€ 33.000	€ 33.000	€ 33.000	€ 33.000	Dit betekent een incidentele baat door opbrengst uit verkoop en structureel minder lasten.	99
97	Taxateurs verkopen	Er zijn zettingen geconstateerd in de gevels van het gebouw en de oorzaak dient verholpen te worden (i.v.m. veiligheid). Momenteel wordt hier onderzoek naar verricht. Het gebouw zou verkocht kunnen worden. Om grote investeringen aan het pand te voorkomen, voor die tijd verkopen. Groot onderhoud is niet in MJOP opgenomen.	u	s	€ -	pm	pm	pm	pm	Er moet nog onderzocht worden wat de renovatiekosten zijn. Ook is nog onduidelijk wat de vermoedelijke verkoopopbrengst kan zijn.	99
98	Subsidie Corsoloods afschaffen	De huur wordt gesubsidieerd.	i	s	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	De Corsoloods is net opgeleverd en in een betere staat (onder andere qua isolatie).	99
99	Bartje (kringloopcentrum) verhuizen naar een goedkopere locatie.	Bijvoorbeeld stationsgebied/industrieterrein of de milieustraat.	i	i	pm	pm	pm	pm	pm	Na de verhuizing is herontwikkeling van de huidige locatie mogelijk. Dat levert een incidentele baat op, die nog lastig te becijferen is. Bartje is een onderdeel van Stichting Samen Verder. Klaartje is ook onderdeel van de stichting en gehuisvest in het pand waar Bartje zich ook bevindt.	99
100	Prijs snippergroen verhogen	Prijs snippergroen verhogen met €25 euro per m2.	i	s	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000		99

Nr.	Ombuiging	Toelichting	Inkomsten / uitgaven	Effect	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Belangrijk te weten	Begrotingsprogramma
101	Doorrekenen van kosten evenementen, vegen, afvalophalen, hekken plaatsen	Het ondersteunen van evenementen door de buitendienst vindt veelal plaats zonder financiële verrekening. Dit is in rekening te brengen.	i	s	€ -	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000		99
102	Structurele budgetten voor onderhoud en vernieuwen kapitaalgoederen op de begroting	Voor alle kapitaalgoederen investerings- en onderhoudsprogramma's. Dat levert structurele rust op de begroting en schommelingen zijn beter op te vangen. Door de planning van onderhoud op elkaar af te stemmen, is bovendien wellicht een efficiëntieslag mogelijk.	u	s	nvt	pm	pm	pm	pm		99
103	Realistisch ramen en plannen.	Maatregelen om ramingen goed te laten aansluiten en meebewegen met ontwikkelingen. Periodiek bezien van planning van projecten en investeringen en waar nodig doorschuiven van onrealistische planningen. Realistisch plannen kan incidentele voordelen voor de begroting opleveren.	u	i	€ 289.661	pm	pm	pm	pm		99
104	Hondenbelasting verhogen	De tarieven zijn op dit moment € 60 euro voor de eerste hond en € 90 euro voor iedere volgende hond. Iedere 10% stijging levert € 10.000 euro op.	i	s	€ 102.670	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000		99
105	Toeristenbelasting verhogen met 10%	De toeristenbelasting bedraagt nu € 0,80 euro per nacht. Iedere 10% verhoging levert een toename van de inkomsten met € 2.100 euro op.	i	s	€ 21.000	€ 2.100	€ 2.100	€ 2.100	€ 2.100		99
106	Vaste formatie in plaats van structurele inhuur planeconoom, projectleider e.d., toerekenen aan grondexploitaties	De uren worden toegerekend aan de grondexploitaties. Levert voor de begroting op dat er overhead door de grondexploitatie gedekt kan worden.	i	s	€ -	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000		99
107	Ovonde niet structureel aanpakken met de stationsomgeving, maar laten bij tijdelijke maatregelen.	De ovonde is geen onderdeel van de subsidie en geen noodzaak voor het project. Het betekent dat de horecagelegenheid niet verplaatst hoeft te worden, en het scheelt ca 1,8 mln kosten die niet uit de gemeentelijke reserve grondexploitatie / bovenwijks betaald hoeven te worden.	u	i / s	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	Geen direct financieel effect voor de begroting, maar wel een effect op de robuustheid van de betreffende reserves. Dit kan alleen als de tijdelijke maatregelen voldoende verbetering in de veiligheid opleveren.	99
108	Volkstuincomplexen sluiten of verplaatsen	Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor de vrijkomende gronden wanneer volkstuincomplexen worden gesloten of verplaatst en herontwikkeld.	i	i	€ 400	pm	pm	pm	pm	Nog onduidelijk wat de gronden opbrengen, het betreft incidentele baten	99
	Subtotaal ombuigingsmogelijkheden categorie groen					**€ 2.377.505**	**€ 3.057.864**	**€ 3.975.734**	**€ 3.987.034**		
	Categorie oranje. Verder uit te werken richting de kadernota, zodat deze in een *worst scenario* kunnen worden meegewogen als mogelijke dekking voor ontwikkelingen, voornemens en ambities										
109	Cameratoezicht beëindigen	Beëindigen van het uitkijken van beelden en het weghalen van camera's.	u	s	€ 82.000	€ 82.000	€ 82.000	€ 82.000	€ 82.000	De lopende contracten kunnen niet per direct worden beeindigd en lopen 1 a 2 jaar door. De camera's hebben een preventieve en repressieve werking. Zonder camera's worden handhavers niet meer aangestuurd op basis van camerabeelden.	2
110	De Jeugd Interventieteam Culemborg (JIC) wijkaanpak beëindigen	Het JIC staat voor een gerichte aanpak van jeugdoverlast en -criminaliteit.	u	s	€ 446.000	€ 446.000	€ 446.000	€ 446.000	€ 446.000	Wanneer de aanpak wordt beëindigd, kan een voedingsbodem ontstaan voor jonge aanwas in de criminaliteit. Dat kan op termijn leiden tot extra kosten. Ook vindt dan geen preventieve inzet meer plaats op scholen en is er minder integrale samenwerking mogelijk.	2
111	Minder acties op verkeersveiligheid	Alleen klachtenafhandeling door communicatie, geen acties op klachten. Ook geen projecten, dus ook niet met scholen en wanneer bewoners veel overlast ervaren.	u	s	€ 43.000	€ 21.500	€ 43.000	€ 43.000	€ 43.000	Primaire taak van de gemeente, maar het is een keus op welk niveau. Uit monitoren blijkt dat inwoners hiervoor meer aandacht zouden willen hebben.	3
112	Minder subsidie verlenen aan Sante Schoolmaatschappelijk werk (STMR)	Sante levert korte preventieve ondersteuning aan kinderen, jongeren en ouders, bijvoorbeeld in het versterken van sociale vaardigheden. Ook adviseert en informeert het schoolmaatschappelijk werk de intern begeleider, zorgcoördinator en het onderwijzend personeel. De gemeente levert een bijdrage van € 344.576, waarvan € 80.000 incidenteel. Dit incidentele deel kan worden geschrapt.	u	i/s	€ 344.576	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	De inzet van schoolmaatschappelijk werk valt onder het 'voorliggend veld' voor jeugd, die van steeds groter wordend belang is voor het verstevigen van 'de voorkant'. Dat is de opdracht binnen de Hervormingsagenda Jeugd. Vanuit het onderwijs is er daarnaast behoefte aan het verstevigen van het schoolmaatschappelijk werk dat deelneemt aan het zorgadviesteam op scholen.	5
113	Stoppen subsidie Stichting Turnen	Stichting Turnen exploiteert sporthal Parijsch.	u	s	€ 112.595	€ 112.595	€ 112.595	€ 112.595	€ 112.595	Wanneer deze subsidie niet wordt verstrekt, heeft stichting Turnen geen budget om sporthal Parijsch te exploiteren.	6
114	Verlagen basisisubsidie bibliotheek	Met de basissubsidie aan de bibliotheek wordt de bibliotheekfunctie instandgehouden.	u	s	€ 509.218	€ -	pm	pm	pm	Er ligt een convenant onder deze subsidie waarin de voorwaarden staan: opzegtermijn van 1 jaar en daarna een afbouwregeiing van vier jaar (75%, 50%, 25%). Pas vanaf 2028 kan deze subsidie helemaal stopgezet worden. Daarnaast moet er rekening gehouden worden met de zorgplicht: vanaf 2025 moeten gemeenten de toegang tot de openbare bilbiotheek waarborgen.	7

Nr.	Ombuiging	Toelichting	Inkomsten / uitgaven	Effect	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Belangrijk te weten	Begrotingsprogramma
115	Stoppen met of verminderen bijdrage aan Leerhuis	Het Leerhuis biedt activiteiten aan op het gebied van onder andere lezen, schrijven, rekenen, digitale vaardigheden, opvoeding en gezondheid. Wanneer de gemeentelijke bijdrage hieraan wordt verminderd of geschrapt zouden onderdelen gericht op ontmoeting wellicht bij ElkWelzijn kunnen worden ondergebracht. Onderdelen die gericht zijn op vaardigheden passen bij de dienstverlening van de Bibliotheek.	u	s	€ 82.000	€ 82.000	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000	Het Leerhuis is een ontmoetingspunt voor laaggeletterden (1 op de 6 Nederlanders), dat belangrijk is gezien de schaamte die leeft onder de doelgroep. Bovendien is dit ook een ontmoetingsplek waar nieuwe Culemborgers graag gebruik van maken, Het Leerhuis bedient kwetsbare doelgroepen die vaak moeilijk te bereiken zijn.	7
116	Verlagen subsidie of stoppen subsidie aan JobHulp	Stichting JobHulp begeleidt met vrijwilligers mensen naar werk. Wanneer de subsidie wordt verlaagd of gestopt, moeten mensen die nu worden begeleid door Jobhulp worden doorverwezen naar bijvoorbeeld Werkzaak.	u	s	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	Werkzaak bedient deze klantgroep (met een grote afstand tot de arbeidsmarkt) op dit moment nog niet en heeft op dit moment niet voldoende kennis van de lokale sociale kaart voor deze doelgroep.	7
117	Stoppen of verlagen bijdrage aan Betuwe Wereldwijd	Betuwe Wereldwijd bedient reïntegratie voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, beschut werk en bedrijfsmatige dagbesteding.Betuwe De stichtin knapt gebruikte gereedschappen, naaimachines, breimachines, fietsen en computers met mensen die vanwege hun (psycho-)sociale situatie en/of beperking (nog) niet mee kunnen komen in de huidige samenleving. De opgeknapte goederen worden verzonden naar opleidingscentra en andere organisaties in ontwikkelingslanden die daarmee de meest kwetsbaren een kans bieden. De bijdrage aan Betuwe Wereldwijd kan worden verminderd of stopgezet. Mensen die nu worden begeleid zullen in dat geval moeten worden doorverwezen naar bijvoorbeeld Werkzaak.	u	s	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	Betuwe Wereldwijd werkt samen met een groot aantal lokale en regionale kleinschalige zorgaanbieders.	7
118	Wisselen van vroegsignaleringsprogramma.	Vroegsignalering van betalingsachterstanden is een wettelijke verplichting. De programma's die we daarvoor gebruiken, zijn RIS Matching en RIS Vroeg erop af van Inforing. Onderzocht kan worden of een ander programma leidt tot minder uitgaven.	u	s	€ 17.400	pm	pm	pm	pm	Overstappen naar een ander programma kost eenmalig tijd, geld en moeite.	7
119	Debiteurenbeleid bijzondere bijstand uitvoeren en werk maken van terugvorderen	Wanneer bijzondere bijstand ten onrechte is verleend, wordt deze teruggevorderd. Dat is een wettelijke taak vanuit de Participatiewet.	i	s	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	Op dit moment is de ambtelijke capciteit voor de uitvoering hiervan te krap. Het is een optie om dit onder te brengen bij de Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe.	7
120	De uitgaven bijzondere bijstand t.a.v. bewindvoering kritisch onder de loep nemen.	Met de benchmark Armoede en Schulden is meer inzicht mogelijk in de componenten van de bijzondere bijstand. Op de uitgaven aan bewindvoering kan worden bezuinigd door gebruik te maken van de Advieswet gemeenten. Dat heeft tot gevolg dat de gemeente de rechtbank advies kan uitbrengen en indien relevant een alternatief aanbod mag doen zoals budgetbeheer wanneer dat net zo geschikt is voor inwoners als de veel duurdere bewindvoering.	u	s	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	Hiervoor is uitgebreid onderzoek nodig, onder andere om te bepalen hoeveel inwoners gebaat zijn bij budgetbeheer. Daarnaast is hiervoor extra capaciteiit nodig: onder andere voor regulier overleg met bewindvoerders. Inmiddels is een vergoeding van budgetbeheer via de bijzondere bijstand mogelijk gemaakt.	7
121	Verlagen subsidie Odensehuis	Odensehuis verzorgt laagdrempelige dagbesteding voor inwoners met beginnende dementie.Een besparing is mogelijk door het aantal dagdelen met activiteiten te verminderen.	u	i	€ 65.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	Gezien de toenemende vraag naar deze algemene voorziening voor mensen met dementie kan de maatregel leiden tot een groter beroep op een (duurdere) Wmo-maatwerkvoorzieing begeleiding. Dat kan leiden tot meer kosten.	7
122	Verlagen basissubsidie ElkWelzijn	ElkWelzijn is de belangrijkste lokale welzijnspartij in Culemborg. ElkWelzijn ontplooit in samenwerking met de gemeente en verschillende partijen een veelvoud aan activiteiten. Een deel van het werk van ElkWelzijn is outreachend en hiermee netwerkversterkend. Voor het opvangen van vergrijzing en het realiseren van de Hervormingsagenda Jeugd is een aantal activiteiten noodzakelijk. Wel kan worden bespaard op activiteiten die aanvullend zijn aan die basisactiviteiten.	u	s	€ 1.175.267	€ -	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	Bandbreedte bedrag: 200.000 tot 400.000 euro. Herorientatie van de inzet van ElkWelzijn vraagt een zorgvuldig proces, waarbij ElkWelzijn ook aanlooptijd nodig hebben om zich hierop voor te bereiden.	7
123	Verminderen / stopzetten bijdrage aan Iriszorg voor preventie en verslaving.	Verminderen of stopzetten van de subsidie voor activiteiten op het gebied van voorlichting, (uren voor) straathoekwerk en outreachende hulpverlening.	u	s	€ 36.846	€ -	€ -	€ -	€ -	Bandbreedte bedrag: 0 tot 36.846 euro. De inzet voor preventie en verslaving is onderdeel van de sociale basis.	7
124	Verminderen inzet Pro Persona Connect	De subsidie voor de uren van de preventiemedewerker kan worden verlaagd.	u	s	€ 16.582	€ -	€ -	€ -	€ -	Bandbreedte bedrag: 0 tot 16.582 euro. Wanneer deze inzet wordt verminderd, is er minder aandacht voor mentale gezondheid onder jongeren	7
125	Halveren bijeenkomsten Alzheimer café	De gemeente ondersteunt bijeenkomsten van het Alzheimer café, dat een informatieve functie vervult voor mensen met dementie en hun naasten. Besparingen zijn moelijk als er minder bijeenkomsten worden georganiseerd.	u	s	€ 5.000	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500		7
126	Halveren inzet GGD voor Nu Niet Zwanger	Deze ombuiging betreft het halveren van de uren voor inzet van de medewerker GGD en de materiaalkosten voor het programma Nu Niet Zwanger.	u	s	€ 12.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	De inzet voor Nu Niet Zwanger valt onder de lokale coalitie kansrijke start en past in het beleid van normaliseren, preventie en het versterken van de sociale basis.	7

Nr.	Ombuiging	Toelichting	Inkomsten / uitgaven	Effect	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Belangrijk te weten	Begrotingsprogramma
127	Meer vrijwilligers/burgers inzetten bij sociaal beheer.	Wijkcentra en de sporthal zijn nu beperkt open, omdat er niet voldoende beheerders zijn. Hieraan is wel behoefte. Met de inzet van vrijwilligers/burgers zou dit mogelijk gemaakt kunnen worden zonder veel extra kosten. Met de extra openingstijden zijn er meer reserveringen mogelijk, dus ook meer inkomsten.	i	s	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000		7
128	Stoppen met faciliteren hondenbeleid	Er zijn uitlaatstroken en losloopgebieden, er worden gratis opruimzakjes verstrekt en er vindt handhaving plaats.	u	s	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Meer vervuiling hondenpoep in de openbare ruimte	8
129	Stoppen met verwijderen hondenpoep	Hondenpoep wordt op diverse plaatsen in de stad opgeruimd. Hiermee stoppen levert een besparing op.	u	s	--	€ -	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	Niet direct te realiseren, omdat deze werkzaamheden in een contract zitten. Daarnaast staat hondenpoep altijd op 1 voor wat betreft ergenis in de openbare ruimte.	8
130	Verduurzamingseisen vastgoed verlagen.	Verduurzamen is een kostbare investering. Deze kunnen we meer uitsmeren in de tijd en/of alles op optie "brons" houden.	u	s	€ -	€ 3.300	€ 3.300	€ 3.300	€ 3.300	Bedrag is de extra investering minus besparing op energie.	8
131	Meer duurdere woningen bouwen.	5% middelduur in ons woonbeleid vervangen door duur (ipv 30-40-30 bouwen we dan 30-35-45), of de grens van middelduur optrekken naar 390.000, conform landelijke grens.Woningbouwprojecten worden daardoor haalbaarder, waardoor we minder risico op de grondexploitaties lopen. Ook worden projecten eerder haalbaar.	nvt	s	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	We bouwen niet meer conform woonbehoefte-onderzoek, en dus waarschijnlijk iets meer voor 'Utrecht' ipv voor Culemborgers. Waarschijnlijk betekent dat ook dat onze woningvraag en de druk op de woningmarkt langer hoog blijft.	9
132	Bermen minder vaak maaien, of klepelen i.p.v. maaien en afvoeren	Nu maaien we en voeren we af, dit zijn drie handelingen. Bij klepelen hoeft maaisel niet afgevoerd te worden, dat zijn minder handelingen.	u	s	€ -	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	Klepelen is slecht voor biodiversiteit. Zowel voor insecten, dieren als planten is meer dodelijk.	9
133	Percelen fruitbomen verkopen of verhuren	De gemeente onderhoudt fruitboomgaarden. Vier grotere boomgaarden zouden verpacht of verkocht kunnen worden. Verpachten levert structurele inkomsten op, verkopen eenmalige inkomsten.	u	s	€ -	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	Het risico hiervan is dat deze niet meer in stand gehouden worden.	9
134	Minder frequent handhaven	Minder frequent handhaven op het gebied van bouwtoezicht, milieutoezicht, bestemmingsplancontroles, APV, illegale bewoning, enzovoort.	u	s	pm	pm	pm	pm	pm	Dit moet worden afgestemd met partners en provinciaal toezicht. Er is nu beperkte handhavingscapaciteit, in lijst A is opgenomen dat er extra capaciteit nodig is om effectiever te kunnen handhaven. Als we de huidige capaciteit verder terugbrengen, komt onze wettelijke taak om handhavingsverzoeken op te pakken wellicht in het geding.	9
135	Onderzoek gemeentelijke financiering ketentoezicht ODR	Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) voert namens de Gelderse Omgevingsdiensten en dus ook voor de gemeente Culemborg ketentoezicht uit. Dat toezicht is gericht op het terugdringen van ondermijning en milieucriminaliteit in de hele keten van vrijkomen tot verwerken van afval. Dat doet ODR samen met de handhavingspartners in de keten, de zogenaamde ketenpartners. Onderzocht kan worden of de huidige manier van financieren klopt met de taakverdeling in deze keten.	u	s	--	pm	pm	pm	pm	Dit kan alleen in ODR-verband worden gerealiseerd.	9
136	Kwaliteitsniveau openbare ruimte naar beneden bijstellen	De stad wordt onderhouden op kwaliteitsniveau B, de binnenstad, winkelcentra en een aantal parken op A-niveau. Beide kunnen één niveau naar beneden worden bijgesteld: het kwaliteitsniveau in het buitengebied, woonwijken en industrieterreinen naar niveau C en het overige naar niveau B.	u	s	€ -	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	Hiervoor moeten een aantal zaken ingeregeld worden ook op het gebied van contracten. We verwachten frictiekosten van 15.000 euro. Het is haalbaar, maar heeft impact op het straatbeeld in de stad.	9
137	Gemeentelijk materieel commercieel inzetten.	De overcapaciteit van de kolkenzuiger inzetten voor commerciële activiteiten, door bijvoorbeeld voor derden kolken te zuigen en/of op bedrijventerreinen kolken te zuigen.	i	s	€ -	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Het is lastig in te schatten wat dit op zou leveren. Hiervoor moeten we ook actief achter werk aan. Als dit eenmaal loopt gaat dit ook door. Waarschijnlijk wel aanloopkosten voor het afsluiten van contracten en het leggen van contacten 5.000	99
138	Opbrengst onroerendezakenbelasting corrigeren obv korting stijging gemeentefonds	Jaarlijks in kadernota correctie opnemen; ozb laten meefluctueren: als het Rijk kort op het Gemeentefonds, compenseren we dat met groei van de ozb en andersom.	I	s	€ 8.230.264	€ 1.300.000	€ 1.300.000	€ 1.300.000	€ 1.300.000		99
	Subtotaal ombuigingsmogelijkheden categorie oranje					€ 2.437.895	€ 2.673.395	€ 2.673.395	€ 2.673.395		
	Categorie rood: niet verder uit te werken richting de kadernota, deze worden niet meegewogen als dekking voor ontwikkelingen, voornemens en ambities										
139	Afval opruimen verplichten aan terras- en standplaatsvergunninghouder.	Opnemen in terras- en standplaatsvergunningen dat de vergunninghouder binnen een bepaalde straal afval moet opruimen. Vervolgens ook toezicht hierop houden en handhaven met boetes wanneer dat nodig is.	u	s	pm	pm	pm	pm	pm		1
140	Stoppen met de inzet van (jeugd) Boa's	Handhaving van overlast en APV-artikelen wordt gestopt. Preventief toezicht in de openbare ruimte wordt gestopt: bij evenementen, bij horeca en bij klachten/meldingen. Ook de inzet van de jeugdboa's wordt beeindigd.	u	s	€ 256.000	€ 256.000	€ 256.000	€ 256.000	€ 256.000	Deze taken zouden in dit geval bij de politie komen te liggen, maar die heeft daarvoor geen capaciteit en pleegt daar geen inzet op. Geheel stoppen is risicovol, wel kan er afgewogen worden of de inzet goedkoper en/of beter kan.	2
141	Stoppen met bijdrage aan regionaal mobiliteitsfonds Rivierenland	De gemeenten in Regio Rivierenland hebben een gezamenlijk mobiliteitsfonds, waarin ze jaarlijks 1 euro per inwoner storten. Met geld uit het fonds doen gemeenten als regio mee met projecten die samen effectiever uitgevoerd en gefinancierd kunnen worden dan individueel. Met dit geld worden verschillende onderzoeken geïnitieerd en cofinanciering binnengehaald.	u	s	€ 29.500	€ 29.500	€ 29.500	€ 29.500	€ 29.500	Het mobiliteitsfonds levert netto voor Culemborg meer subsidies op dan onze gemeentelijke bijdrage.	3

Nr.	Ombuiging	Toelichting	Inkomsten / uitgaven	Effect	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Belangrijk te weten	Begrotingsprogramma
142	Openbare verlichting verminderen	Bij vervanging lantaarnpalen weghalen	u	s	pm	pm	pm	pm	pm	Het gevolg hiervan is dat de openbare ruimte minder verlicht is.	3
143	Aanpassen gladheidsbestrijdingsplan	Inkorten van strooiroutes, zodat minder tijd en minder zout wordt ingezet.	u	s	€ -	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	We blijven hiermee binnen de normen die voorgeschreven zijn, wel bieden we hiermee minder service voor inwoners.	3
144	Verminderen inzet kernteam Parijsch.	In vertrouwen op de Commanditaire vennootschap zetten we onze projectleider maar beperkt in voor sturing. Levert nog ongeveer 4 jaar een besparing op.	u	i	€ 90.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 16.000	€ 16.000	Teruggaan naar de situatie van 2017 en geen klachtenafhandeling door de gemeente voor groen en spelen.	3
145	Stoppen met ondernemersfonds	Vanuit het ondernemersfonds wordt betaald voor de parkmanager, de binnenstadsregisseur, de beveiliging van Pavijen en initiatieven die onze economie versterken.	u	s	€ 303.500	€ -	€ -	€ -	€ -	Het ondernemersfonds wordt gevuld vanuit een opslag op de OZB voor niet-woningen. Wanneer het fonds verdwijnt, verdwijnt ook (de reden voor) de opslag. Het financieel effect voor onze beegroting is daarom nihil.	4
146	Niet verlenen subsidie aan de Koningin Julianaschool voor de pilot aansluiting onderwijs-zorg arrangement	Met deze subsidie wordt een zorgonderwijsassistent ingezet op school in de onderbouw.	u	s	€ 33.000	€ 33.000	€ 33.000	€ 33.000	€ 33.000	Dit is een collectieve voorliggende voorziening, die ervoor zorgt dat (duurdere) maatwerkindicaties en inzet van jeugdconsulenten worden voorkomen. Hierbij is het van belang om continu te monitoren of dit inderdaad het geval is.	5
147	Stoppen subsidie Vrijstad Culemborg	Stichting Vrijstad verzorgt zwemactiviteiten voor mensen met een beperking.	u	s	€ 12.200	€ 12.200	€ 12.200	€ 12.200	€ 12.200	Deze ombuiging beinvloedt het exploitatieresultaat van Optisport Culemborg BV.	6
148	Onderhoudstaken voor buitensportaccommodaties overdragen aan verenigingen.	Vereniging een onderhoudbudget meegeven en hen zelf de verantwoorlijkheid geven voor een deel van het onderhoud.	u	i	€ 116.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Risico hierbij is dat dit op de korte termijn een besparing oplevert omdat je het werk niet hoeft te coördineren, maar de praktijk leert dat dit op de lange termijn juist extra kosten met zich mee kan brengen omdat het onderhoud niet/minder wordt uitgevoerd omdat het kapitaal. Controle hierop is dus van belang. Slechts een deel kan worden uitbesteed aan verenigingen. Let op: als gemeente kunnen wij de btw die op de kosten drukt verhalen via de specifieke uitkering Sport. Verenigingen hebben geen recht op btw-verrekening. Zij moeten dus veel goedkoper kunnen werken, voordat het zin heeft het onderhoud aan hen over te dragen.	6
149	Binnensportexploitatie afstoten.	Uit handen geven van de exploitatie en beheer van binnensportaccommodaties, net zoals bij sporthal Parijsch.	u	s	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	Het effect hiervan is lastig financieel te berekenen. De gebouwgerelateerde kosten blijven bij de gemeente, alleen de exploitatie wordt afgestoten. Afstoten naar een stichting is btw-technisch niet aantrekkelijk, omdat een stichting de btw niet kan verrekenen. De gemeente kan btw via de specifieke uitkering Sport compenseren.	6
150	Schrappen subsidie voor tegemoetkoming ouderbijdrage kinderopvang voor ouders die geen kinderopvangtoeslag krijgen.	De gemeente subsidieert de reguliere peuteropvang zodat peuterplekken financieel toegankelijk blijven voor ouders die geen gebruik (kunnen) maken van de kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst.	u	s	€ 95.728	€ 31.909	€ 63.818	€ 95.727	€ 95.728	Er zijn landelijk bestuurlijke afspraken gemaakt rondom toegankelijk houden van peutervoorziening voor ouders die geen gebruik kunnen maken van kinderopvangtoeslag	7
151	Niet verlenen subsidie Stichting Buurtgezinnen	Buurtgezinnen koppelt gezinnen die steun kunnen gebruiken aan een stabiel gezin in de buurt. Zo krijgen kinderen wat extra liefde en aandacht en worden ouders ontlast.	u	s	€ 49.848	€ 16.616	€ 33.232	€ 49.848	€ 49.848	Buurtgezinnen is een vorm van laagdrempelige ondersteuning, waarmee jeugdmaatwerk wordt voorkomen of een minder zware vorm nodig is. Daarnaast is het preventief aanbod van Humanitas is vanaf 2024 niet langer beschikbaar in Culemborg. Buurtgezinnen is daarom een belangrijke partner in het voorliggend veld rondom gezinsondersteuning.	7
152	Niet verlenen subsidie aan BSO+ Obelix	Buitenschoolse opvang 'plus'. Deze BSO is gepositioneerd tussen reguliere BSO en buitenschoolse dagbesteding (jeugdhulp - maatwerk). Hier kunnen kinderen terecht die op de reguliere BSO niet passen, niet meer welkom zijn en/of 'te licht' zijn voor buitenschoolse dagbesteding. In de regel gaat het om kinderen die naar het speciaal basisonderwijs gaan.	u	s	€ 39.500	€ 39.500	€ 39.500	€ 39.500	€ 39.500	In de regio is onze BSO+ voorloper en een voorbeeld voor gemeenten om ons heen die worstelen met de groep kinderen die bij de reguliere BSO buiten de boot valt. Als hiermee (duurdere) maatwerkvoorzieningen kunnen worden voorkomen, geeft de BSO+ een besparing. De subsidie zit nog in de pilotfase (jaar 2), er is dus geen afbouwperiode nodig.	7
153	Stopzetten pluspakket participatie en zelfredzaamheid bibliotheek	De programma's die dan geen doorgang meer kunnen vinden, zijn de Taalhuisactiviteiten, het activiteitenprogramma basisvaardigheden en het Informatiepunt Digitale Overheid.	u	s	€ 13.267	€ 13.267	€ 13.267	€ 13.267	€ 13.267	DIt programma kan zonder afbouwregeling geschrapt worden. Er is echter wel een verplichting om dit kenbaar te maken voor 1 november voorafgaand aan het jaar waarin de bezuiniging ingaat.	7

Nr.	Ombuiging	Toelichting	Inkomsten / uitgaven	Effect	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Belangrijk te weten	Begrotingsprogramma
154	Dienstverleningsovereenkomst inburgering met regio Rivierenland opheffen.	Regio Rivierenland voert de inburgeringstaken uit voor Culemborg en een aantal Rivierenlandgemeenten. Hiervoor hevelen we alle rijksmiddelen een-op-een over. Met inachtneming van een opzegtermijn en frictiekosten kan de gemeente de dienstverleningsovereenkomst hiervoor vanaf 2026 opzeggen. In dat geval zou de gemeente de taken zelf uit kunnen voeren en kiezen hoe de rijksmiddelen worden ingezet.	u	s	€ 50.000	€ -	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	In de dienstverleningsovereenkomst ligt vast dat na uittreding frictiekosten mogelijk zijn. Inburgering in eigen beheer organiseren kost ook geld.	7
155	Bijdrage aan spreekuur Vluchtelingenwerk opheffen.	De gemeente draagt jaarlijks structureel 39.000 euro bij aan het spreekuur voor statushouders, juridische begeleiding en gezinshereniging.	u	s	€ 39.000	€ 39.000	€ 40.000	€ 45.000	€ 45.000	Dit spreekuur ontlast de Formulierenbrigade, Schuldhulpmaatje en ElkWelzijn.	7
156	Inburgeringsonderdeel 'Leefomgeving ontdekken' via Elk Welzijn stoppen.	Dit is een onderdeel van maatschappelijke begeleiding van inburgeraars, nu verdeeld onder ElkWelzijn en Vluchtelingenwerk. Het is mogelijk om alles onder te brengen bij Vluchtelingenwerk.	u	s	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	Vluchtelingenwerk werkt met vrijwilligers.	7
157	Extra inzet op inwoners met een participatiewetuitkering en klantprofiel 4.	Klantprofiel 4 hebben inwoners met een participatiewetuitkering, van wie wordt ingeschat dat zij geen reële kans hebben op betaald werk binnen twee jaar. We zouden voor deze doelgroep intensiever kunnen inzetten op arbeidsinschakeling en daarmee proberen het aantal uitkeringen te verlagen. Op dit moment hebben 200 tot 250 klantprofiel 4, die met een extra investering zouden kunnen doorstromen naar werk of klantprofiel 3 (met iets langere ondersteuning beschikbaar voor betaald werk binnen twee 2 jaar).	u	i	€ -	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	Bandbreedte bedrag: 100.000 - 500.000, afhankelijk van het aantal mensen dat door deze inzet uitstroomt naar werk. We verwachten overigens dat het aantal bijstandsgerechtigden verder zal gaan toenemen.	7
158	Zelf schuldhulpverlening bieden aan ondernemers (in geval van complexe casus)	Voor schuldhulpverlening kopen we trajecten in bij Zuidweg & Partners. Zelf schuldhulpverlening bieden, scheelt ongeveer 2.600 euro per traject. We nemen er nu ongeveer 3 per jaar af (er worden er 10 geraamd).	u	s	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	Dit betekent dat we onze schuldhulpverleners moeten opleiden tot ondernemersspecialist, het begeleiden van schuldhulpverleningstrajecten aan ondernemers is namelijk intensiever.	7
159	Geen subsidie voor SchuldHulpMaatjes Culemborg	SchuldHulpMaatje (SHM) is een lokale vrijwilligersorganisatie die gratis ondersteuning biedt aan inwoners bij het op orde brengen van hun financiën, en helpt bij het doorlopen van een schuldhulpverleningstraject.	u	s	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	De begeleiding van SHM is laagdrempelig en SHM verkleint ook de drempel naar de gemeentelijke schuldhulpverlening. Zonder SHM wordt die drempel wellicht als nog groter ervaren dan deze nu al is.De subsidie is belangrijk voor het voortbestaan van SHM Culemborg.	7
160	Subsidies aan Doe Mee-regeling, Volwassenenfonds, Jeugdsportfonds, Stichting Leergeld en Voedselbanken korten of afschaffen.	Deze subsidies kunnen worden afgeschaft of gekort.	u	s	€ 230.000	€ 230.000	€ 230.000	€ 230.000	€ 230.000	Gevolg hiervan zal zijn dat voedselbanken worden gedwongen samen te werken of ophouden te bestaan. Het afschaffen van deze subsidies raakt onze meest kwetsbare inwoners.	7
161	Stoppen met de Gemeentepolis van Menzis	De gemeentepolis heeft tot doel te voorkomen dat financieel kwetsbare inwoners (met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum) met extra zorgkosten worden geconfronteerd. De Gemeentepolis bestaat uit een basiszorgverzekering, drie aanvullende verzekeringen en een tandartsverzekering en die vergoedt meer dan een reguliere zorgverzekering. De gemeente betaalt een deel van de premie en een deel van de zorgkosten.	u	s	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000	Een verzekering betekent een investering in de toekomst. Inwoners met financiële zorgen zijn meer geneigd naar de korte termijn te kijken. Dan is de keuze voor een goedkope verzekering snel gemaakt. We zien zo veel mensen in de problemen komen, zorgkosten worden niet vergoed of inwoners vermijden (mond)zorg vanwege een gebrek aan verzekering. De reguliere basiszorgverzekering vergoedt niet alles en de bijzondere bijstand vergoed geen medische kosten. Zonder Gemeentepolis lopen inwoners met zorgkosten het risico op nieuwe financiële zorgen.	7
162	Verlagen subsidie Present	Het doel van Present is het verbinden van groepen mensen aan kwetsbare mensen binnen de samenleving, waarbij een vanzelfsprekendheid ontstaat om naar elkaar om te zien.	u	i	€ 30.000	€ 28.800	€ 28.800	€ 28.800	€ 28.800	De activiteiten van Present vallen onder de 'sociale basis'.	7
163	Minder facultatieve taken afnemen van Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Gelderland-Zuid	Het aantal extra uren voor de jeugdarts (circa 12.500 euro) en de verpleegkundigen voor multidisciplinaire overleggen (op het onderwijs, circa 12.500 euro) kan worden verlaagd.	u	s	€ 25.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Bandbreedte bedrag: 0 tot 25.000 euro. Deze ombuiging is een beleidsombuiging van de ambities rond normaliseren, versterken van de sociale basis en preventie. De verpleegkundige heeft een rol binnen de ketenaanpak gezond gewicht in de opdracht vanuit het GALA.	7
164	Laten vervallen van het gemeentelijk budget voor het programma Preventiecoalitie	Het Rijk heeft voor de jaren 2023-2026 een brede specifieke uitkering (SPUK) in het leven geroepen. In Culemborg zijn er met de gelden uit die SPUK ruim 20 doelen bepaald in een plan Gezond Actief Culemborg. Het gemeentelijke budget 'Programmageld preventiecoalitie' kan vanaf 2025 vervallen.	u	s	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000		7
165	Minder handhaving afnemen voor hondenpoep, parkeren, APV en jeugd	Verminderen van onze handhavingsopdracht aan Avri.	u	s	--	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	We hebben een beperkte handhavingscapaciteit. Als we dit verder terugbrengen, komt onze wettelijke taak om handhavingsverzoeken op te pakken in het geding.	8 en 1
166	Openbare verlichting afstoten die niet op grond van de gemeente staat en/of afschalen waar mogelijk bijvoorbeeld in het buitengebied	Dit gaat om verlichting in achterpaden en op grond die niet in eigendom is van de gemeente. Afsluiten van deze verlichting kost ook geld, maar het scheelt ook in onderhoud.	u	s	pm	pm	pm	pm	pm	Zijn ook frictiekosten aan verbonden. Onderzoek en afstemming hiervoor is noodzakelijk	8

Nr.	Ombuiging	Toelichting	Inkomsten / uitgaven	Effect	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Belangrijk te weten	Begrotingsprogramma
167	Sturen op verlagen afvalstoffenheffing	Verlagen van de afvalstoffenheffing levert voor de gemeentelijke begroting geen effect, maar het verlaagt wel de lasten voor inwoners. Dat kan helpen wanneer andere lasten (zoals de onroerendezaakbelasting (ozb) hoger worden.	i	s	€ -	pm	pm	pm	pm		8
168	Heronderhandelen plankosten Parijsch	We kunnen met de Commanditaire Vennootschap Parijsch in heronderhandeling over de bijdrage die we krijgen voor onze plankosten en proberen deze te verhogen.	i	i	€ 150.000	€ 30.000	€ 15.000	€ -	€ -	Opnieuw onderhandelen betekent dat alle andere punten ook weer ter discussie komen	9
169	Stoppen met de Stationsomgeving	Levert geen bezuiniging op de begroting op, maar wel ruimte op de reserve grondexploitatie.	nvt	s	pm	pm	pm	pm	pm	Er is in Culemborg geen andere grote locatie waar grote aantallen woningen gebouwd kunnen worden. De realisatie van een aantal GVVP-maatregelen (tunnel, ovonde, aansluiting N320) hangt samen met de woningbouw in de stationsomgeving. Bij het niet doorgaan ervan moeten we alle ontvangen subsidies (7,5 + 1,8 + 6 + 26 miljoen) en het zal effect hebben op onze relatie met het Rijk, de provincie en ondernemers op Pavijen 1.	9
170	Niet vervangen van weg- en straatmeubilair wanneer dat versleten is.	Het niet meer vervangen van weg en straatmeubilair (verkeerszuilen, banken, paaltjes, enzovoort) wanneer dat versleten is.	u	s	€ -	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	Geen frictiekosten. Voorzieningen in openbare ruimte lopen hierdoor achteruit. Straatmeubilair is belangrijk voor mensen die minder valide zijn, en toch hun 'rondje lopen' en sociale interactie hebben. In het kader van vergrijzing zouden we meer moeten plaatsen ipv minder.	9
171	Taakstellend budget Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) in plaats van factureren per uur	Taakstellend budget over het totaal van de activiteiten die de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) voor ons uitvoert.	u	s	--	pm	pm	pm	pm	ODR zou de gemeente dan keuzes voor gaan leggen, dat kan vertraging in de vergunningsprocedures opleveren, waaraan wettelijke termijnen verbonden zijn, en/of minder handhaving. Dit kan Culemborg niet alleen beslissen, dat kan alleen met alle deelnemende gemeenten en het is niet bekend hoeveel draagvlak hiervoor is.	9
172	Verminderen aantal prullenbakken	Verminderen van het aantal prullenbakken, waardoor er minder kosten zijn voor het legen en het beheer.	u	s	€ -	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	Minder prullenbakken vergroot de kans op zwerfvuil, dat geeft een rommelig straatbeeld.	9
	Subtotaal ombuigingsmogelijkheden categorie rood					€ 1.198.292	€ 1.182.617	€ 1.205.342	€ 1.205.343		
	Totaal ombuigingsmogelijkheden					**€ 6.013.692**	**€ 6.914.076**	**€ 7.854.471**	**€ 7.865.772**		